

28 | **Coöperatieve en particuliere ki-organisaties**

In 1993 gingen KI Gelderland en KI Utrecht en de Hollanden samen in Varkens KI Centraal Nederland. Door de fusie van KI Noord-Oost Nederland en KI Centraal-Nederland in 2000 ontstond het Varkens Activiteiten Centrum. In Noord-Brabant leidde de fusie tussen het Zuid-Nederlands Varkensstamboek en Varkens KI Noord-Brabant in 1990 tot de oprichting van de Coöperatie Varkensverbetering Zuid (CVZ-groep). Een bijzondere constructie, omdat de Limburgse stamboek-fokkerij wel betrokken was bij de Coöperatie Varkensverbetering Zuid, terwijl de KI Limburg zelfstandig bleef. Een belangrijke reden daarvoor was, dat een aanzienlijk percentage van de Limburgse spermaleveranties en inseminaties plaats vond op bedrijven, die deelnamen aan fokprogramma's van andere organisaties.

Het samenwerkingsverband van de coöperatieve ki-organisaties in de Bond van Varkens KI-verenigingen is van grote betekenis geweest voor de ontwikkeling van de varkens ki in Nederland. De Bond werd in 1972 opgericht.

De hoofdthema's waren:

- computeradministratie en geboorteregistratie;
- kostenvergelijkingen;
- diepvriessperma, verdunningsgraad en houdbaarheid van vers sperma.

Door een heffing per dosis kwamen gelden beschikbaar voor onderzoek. Zo werden in 1980 en 1981 verschillende spermaverdunners beproefd. Daarna volgde de 'grote proef', waarin de invloed van de leeftijd van het sperma op de bevruchtingsresultaten werd nagegaan. Op initiatief van de Bond zijn diverse onderzoeken gedaan, die veel hebben bijgedragen aan de uitstekende resultaten die tegenwoordig met ki bij varkens worden bereikt. Het percentage zeugen dat kunstmatig bevrucht wordt, ligt momenteel op 98%.

Met een afbigpercentage van 95% bij de beste bedrijven en een gemiddeld afbigpercentage van 86% is een zeer hoog niveau bereikt. Deze uitstekende resultaten bieden de mogelijkheid de aandacht te richten op nog betere sperma-verdunners, ziektepreventie en verbetering van het gezondheidsniveau van de beren.

28.1 | **Varkens KI Nederland**

In 2008 kwam Varkens KI Nederland tot stand door een concentratie van de coöperatieve varkens ki-organisaties. Bij deze fusie waren het Varkens Activiteiten Centrum, Pigure Group en de Varkens KI Limburg betrokken. De leden van de Varkens KI Twenthe wezen deze fusie af, omdat zij zelfstandig wensten te blijven.

Als argument voor de fusie golden de diverse voordelen voor de afzonderlijke partijen, zoals efficiëntieverbetering door bundeling van krachten. Verder werden voordelen op financieel en strategisch gebied genoemd. De fusie had tot gevolg dat enkele bestaande berenstations werden gesloten. Er verrees een nieuw berenstation in Heerde met een hoge gezondheidsstatus.

28.2 | **Preferent KI**

Preferent KI is de naam voor de nieuwe ki-organisatie, die in juni 2008 van start ging en waarin de ki-activiteiten zijn gebundeld van Van Gennip, PIC en Hypor/Parvak. Van Gennip heeft in Preferent KI een meerderheidsbelang van 55%, Hypor neemt voor 35% deel en PIC voor 10%. In Preferent KI zijn ook de ki-activiteiten van Varkens KI Service uit Staphorst ondergebracht. De hoofdzetel is gevestigd in Lierop. Met de coöperatieve Varkens KI Twenthe is een samenwerkingsverband gesloten. De productie vindt plaats op vijf locaties, te weten Lierop, Best, Vijlen en twee locaties in Staphorst. Vanuit de distributiecentra in Lierop en Staphorst wordt de volledige Nederlandse markt bewerkt, met uitzondering van het werkgebied van Varkens KI Twenthe.

28.3 | **Klasse KI**

Klasse KI is een onafhankelijke onderneming, die is gevestigd in Aarle-Rixtel en Sint-Oedenrode. Klasse KI heeft sperma van verschillende eindberen in de aanbieding, vooral van diverse typen Piétrain-eindberen. Andere eindberen en de zuivere lijn-beren worden betrokken van de Belgische fokkerijorganisatie Rattlerow Seghers. Deze organisatie werkt met beren die beschikken over het igf-2-gen (IGF 2 ++ / BETTERgen® muscle+), het zogeheten vleesgen dat meer bespiering geeft en minder rugspek.

Klasse KI werkt ook samen met de Duitse ki-onderneming NORT, een samenwerking die eind 2008 nog werd geïntensiveerd door een verdere uitwisseling van producten. KI NORT heeft 800 beren op diverse ki-stations verspreid over Duitsland. Klasse KI zelf beschikt over 200 beren en een moderne SPF-locatie in Nieuw-Leusen.